

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Sammanfattning

Utskottet säger ja till regeringens och Riksrevisionens förslag till anslag för 2016 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, vilka uppgår till drygt 14,8 miljarder kronor. Utskottet säger också ja till de bemyndiganden som regeringen och Riksrevisionen begärt och godkänner regeringens förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket.

Utskottet säger ja till regeringens förslag till ett nytt mål om hållbar utveckling för finansmarknadsområdet.

Utskottet säger nej till de alternativa budgetförslagen från Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Utskottet säger även nej till motionsförslag om en personalförsörjningskommission, jämställd tjänstepension och Akademiska Hus AB.

I betänkandet finns två reservationer och fem särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Budgetprocessen i riksdagen	6
Betänkandets disposition	7
Utskottets överväganden.....	8
Målen för finansmarknadsområdet.....	8
Resultatredovisning för utgiftsområde 2	10
Anslag inom utgiftsområde 2	15
Personalförsörjningskommission.....	36
Tjänstepension.....	37
Uppdraget för Akademiska Hus AB	38
Reservationer	42
1. Personalförsörjningskommission, punkt 3 (V)	42
2. Uppdraget för Akademiska Hus AB, punkt 5 (L).....	42
Särskilda yttranden	44
1. Målen för finansmarknadsområdet, punkt 1 (M, C, L, KD)	44
2. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 2 (M)	44
3. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 2 (C)	45
4. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 2 (L)	46
5. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 2 (KD)	47
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	49
Propositionen	49
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	50
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	52
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	54
<i>Tabell</i>	
Tabell 1 Finansinspektionens kostnader för olika verksamheter 2012– 2014	16

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Målen för finansmarknadsområdet

Riksdagen godkänner målen för finansmarknadsområdet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 1 och avslår motion

2015/16:3194 av Erik Ullenhag m.fl. (FP) yrkande 2.

2. Anslag inom utgiftsområde 2

a) Anslagen för 2016

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkterna 11 och 13 samt avslår motionerna

2015/16:1933 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 1,

2015/16:2635 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1–3,

2015/16:3188 av Emil Källström m.fl. (C) och

2015/16:3194 av Erik Ullenhag m.fl. (FP) yrkande 1.

b) Bemyndigande för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 76 000 000 kronor 2017–2019.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 2.

c) Sjunde AP-fondens kredit och möjlighet att ta upp lån

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta att Sjunde AP-fonden dels får tillgång till en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 40 000 000 kronor, dels får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 500 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 3.

d) Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättandet av nya myndigheter

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 250 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 4.

e) Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 5.

f) Investeringsplan för Statens fastighetsverk 2016–2019

Riksdagen godkänner investeringsplanen för Statens fastighetsverk för 2016–2019.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 6.

g) Statens fastighetsverks lån för investeringar i fastigheter m.m.

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 14 300 000 000 kronor för investeringar i fastigheter m.m.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 7.

h) Bemyndigande för anslaget 1:10 Bidragsfastigheter

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:10 Bidragsfastigheter ingå avtal för underhåll av bidragsfastigheter som medför behov av framtida anslag på högst 30 000 000 kronor 2017.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 8.

i) Investeringsplan för Fortifikationsverket 2016–2019

Riksdagen godkänner investeringsplanen för Fortifikationsverket för 2016–2019.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 9.

j) Fortifikationsverkets lån för investeringar i mark, anläggningar och lokaler

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 11 700 000 000 kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 10.

k) Riksrevisionens lån för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten

Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2016 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 15 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 2 punkt 12.

3. Personalförsörjningskommission

Riksdagen avslår motion

2015/16:377 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13.

Reservation 1 (V)

4. Tjänstepension

Riksdagen avslår motion

2015/16:1958 av Fredrik Christensson (C) yrkande 1.

5. Uppdraget för Akademiska Hus AB

Riksdagen avslår motion

2015/16:2790 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 10.

Reservation 2 (L)

Stockholm den 8 december 2015

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Ulf Kristersson (M), Monica Green (S), Oscar Sjöstedt (SD), Emil Källström (C), Janine Alm Ericson (MP), Jan Ericson (M), Hans Unander (S), Dennis Dioukarev (SD), Erik Ullenhag (L), Jakob Forssmed (KD), Marie Granlund (S), Niklas Karlsson (S), Fredrik Schulte (M), Börje Vestlund (S), Maria Malmer Stenergard (M) och Håkan Svenneling (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2015/16:1 i de delar som gäller utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och ett antal motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2015/16. Regeringens och motionernas förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2016 och de avvikelser som Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna föreslår i sina motioner med alternativa förslag till anslag.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i första steget i budgetprocessen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för 2016 för utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning till 14 812 312 000 kronor (prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:FiU1, rskr. 2015/16:51). I detta ärende föreslår finansutskottet hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom ett beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens beredning av ärenden ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen), bl.a. att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 2 i budgetpropositionen.

Betänkandets disposition

Först behandlar utskottet målen för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning. Därefter behandlas förslagen om anslag inom utgiftsområde 2. Slutligen behandlas regeringens övriga förslag i budgetpropositionen och ett antal motionsförslag som väckts under den allmänna motionstiden 2015/16.

Utskottets överväganden

Målen för finansmarknadsområdet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till nytt mål för finansmarknadsområdet. Utskottet utgår från att regeringen återkommer till riksdagen med riktlinjer för hur det nya målet ska följas upp och resultaten inom området ska redovisas. Riksdagen har heller inget att invända mot att delmålet om statsskuldshöjningen flyttas till utgiftsområde 26 Statsskulsdräntor m.m.

Jämför särskilt yttrande (M, C, L, KD).

Propositionen

Regeringen föreslår i propositionen följande mål för finansmarknadsområdet:

1. Det finansiella systemet ska vara stabilt och präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagets behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenterna.
2. Det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling.
3. Statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt.

Riksdagen beslutade 2012 (prop. 2012/13:1 utg.omr. 2, bet. 2012/13:FiU2, rskr. 2012/13:132) det nu gällande målet för det finansiella systemet. Målet är:

- Ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagets behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenterna.
- Statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt och kostnaderna för statsskulden ska minimeras på lång sikt med beaktande av riskerna i förvaltningen.

I propositionen föreslår regeringen att man ska lägga till ett nytt mål om att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling. Det ska ske genom att finansmarknadens olika aktörer ska beakta miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsmässiga aspekter. De befintliga två målen för finansmarknadsområdet är enligt regeringen alltför snävt formulerade i och med att de inte innefattar hållbarhetsaspekter.

Vidare anförs i propositionen att en hållbar utveckling i detta fall innebär en utveckling som på lång sikt är hållbar miljömässigt, socialt och ekonomiskt. I Sverige och internationellt används s.k. ESG-mål (Environment, Social and Governance) för att strukturera och tydliggöra ett ansvarsfullt agerande.

Miljömässiga aspekter avser påverkan på miljö och klimat, och kan kopplas exempelvis till EU:s 2020-mål eller målet om en begränsning av den globala ökningen av medeltemperaturen. Den sociala aspekten innebär att hänsyn ska tas till frågor som rör socialt ansvarstagande, såsom mänskliga rättigheter och arbetstagar rättigheter. Bolagsstyrning syftar till bl.a. att utforma en reglering vad gäller aktieägares rättigheter och frågor om ansvarsutkrävande för ledande befattningshavare.

Vidare föreslår regeringen i syfte att öka tydligheten i resultatuppföljningen av statsskuldsförvaltningen att den andra delen av målet för förvaltningen ("statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt och kostnaderna för statsskulden ska minimeras på lång sikt med beaktande av riskerna i förvaltningen") ska överföras till utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.

Motionen

I motion 2015/16:3194 yrkande 2 av Erik Ullenhag m.fl. (FP) föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag till ändrat mål för finansmarknadsområdet. I motionen anförs att Folkpartiet, numera Liberalerna, vill se ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagans behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenterna.

Utskottets ställningstagande

Finansmarknaden är en stor och viktig marknad i den svenska ekonomin. Enligt utskottets uppfattning är det därför också viktigt att agerandet och ägandet på finansmarknaderna är ansvarsfullt och hållbart. Utskottet stöder därför regeringens förslag att komplettera riksdagens tidigare beslutade mål för finansmarknadsområdet med ett nytt delmål om att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling.

Målet ska bl.a. nås genom att finansmarknadens olika aktörer ska ta hänsyn till långsiktigt hållbara miljömässiga och sociala aspekter liksom bolagsstyrningsaspekter i sin verksamhet. Det kan t.ex. handla om miljömärkning av fonder, utnyttjande av olika instrument inom försäkringsområdet för att främja en hållbar utveckling och olika villkor för kreditgivning utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv.

Eftersom målet är nytt kommer olika initiativ för att nå målet att utvecklas efter hand. I budgetpropositionen anger regeringen några initiativ som redan påbörjats. Bland annat har 2014 års fondutredning (dir. 2014:158) fått nya direktiv om att även föreslå åtgärder för hur man kan förbättra informationen och jämförbarheten när det gäller fondförvaltarnas integrering av hållbarhetsaspekter i den löpande förvaltningen. Finansinspektionen har fått i uppdrag att redovisa bankernas riktlinjer för kreditgivningen utifrån ett miljö-

och hållbarhetsperspektiv. Om det finns behov ska Finansinspektionen föreslå åtgärder som kan inkluderas i bankernas kreditgivning till företag som i dagsläget varken har eller uppnår t.ex. sitt koldioxidreduceringsmål eller energieffektiviseringsmål. Finansinspektionen har också fått i uppdrag att redovisa hur miljö- och klimatförändringar kan påverka den finansiella stabiliteten på lång sikt samt vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att motverka negativa effekter på det finansiella systemet.

Utskottet noterar att regeringen i propositionen inte tar upp frågan hur det nya målet ska följas upp. Utskottet utgår därför från att regeringen återkommer till riksdagen med riktlinjer för hur målet ska följas upp och hur resultaten ska redovisas och återrapporteras.

Regeringen föreslår också att den andra delen av det nuvarande målet – dvs. att Statens förvaltning ska bedrivas effektivt och kostnaderna för statsskulden ska minimeras på lång sikt med beaktande av riskerna i förvaltningen – ska flyttas till utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. Detta för att bl.a. öka tydligheten i resultatuppföljningen av statsskuld förvaltningen. Utskottet har inget att invända mot förslaget.

Med det som sagts tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motion 2015/16:3194 yrkande 2.

Resultatredovisning för utgiftsområde 2

Utskottets bedömning i korthet

Utskottet konstaterar att redovisningen av resultat inom området statlig förvaltning i förhållande till riksdagens mål är knapphändig. Enligt utskottet kan det finnas anledning att arbeta fram en samlad och fördjupad redovisning av resultatet inom området, t.ex. i form av en särskild resultatskrivelse.

Utskottet tycker att det är bra att regeringen har fortsatt att utveckla resultatredovisningen inom området det finansiella systemet. Fortfarande saknas dock en tydlig koppling mellan målet för området, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag.

Propositionen

Mål

De mål som riksdagen beslutat för utgiftsområde 2 omfattar områdena det finansiella systemet respektive den statliga förvaltningspolitiken.

Målet för det finansiella systemet är följande:

- Ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.
- Statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt och kostnaderna för statsskulden ska minimeras på lång sikt med beaktande av riskerna i förvaltningen.

Målet för den statliga förvaltningspolitiken är följande (prop. 2009/10:175, bet. 2009/10:FiU38, rskr. 2009/10:315):

- En innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.

Inom utgiftsområdet finns ytterligare åtta delområden. För dessa delområden finns inga mål som beslutats av riksdagen. Däremot finns det mål som beslutats av regeringen. Målen och resultaten för dessa redovisas inom varje område under rubriken Anslag inom utgiftsområde 2.

Resultatredovisning

Det finansiella systemet

I propositionen redovisar regeringen resultat genom att indikatorer kopplas till målen. Redovisningen omfattar även resultatet av verksamheten hos myndigheterna inom området. Slutligen gör regeringen en analys med slutsatser avseende måluppfyllelsen.

Regeringen har följande resultatindikatorer för det finansiella systemet:

- Bankernas marknadsfinansiering.
- Storbankernas genomsnittliga likviditetstäckningsgrad.
- Kapitaltäckning i storbanker.
- Solvenskvot i försäkringsföretag.
- Antal varningar för företag utan tillstånd.
- Hushållens skuldsättning och räntekvot.
- Belåningsgrad för nya bostadslån.
- Statsskuldens storlek.
- Kundnöjdhet, internbetalningar och finansiell folkbildning.
- Antal ärenden hos Konsumenternas bank- och finansbyrå och Konsumenternas försäkringsbyrå.

För den statliga finansförvaltningen använder regeringen följande resultatindikatorer:

- Styckkostnad per statlig betalning.
- Myndigheternas betyg för kvalitet och service.

I propositionen lämnar regeringen en genomgång av måluppfyllelsen och gjorda insatser vad gäller de olika resultatindikatorerna.

Genomgången indikerar enligt regeringen att det svenska finansiella systemet fungerar väl och att dess motståndskraft är tillfredsställande. De svenska bankerna uppfyller likviditets- och kapitalkraven. Samtliga försäkringsföretag uppfyller de fastställda solvenskvoterna.

Regeringen skriver att stabilitetsstärkande initiativ tas inom EU genom bl.a. nya regelverk för krishantering. Finansinspektionen har infört en kontracyklisk kapitalbuffert från september 2015.

I propositionen anføres vidare att den relativt låga svenska statsskulden bidrar till att stärka statens krishanteringsförmåga, vilket också minskar risken för en finansiell kris.

Regeringen skriver att det samtidigt finns ett antal svagheter som gör det svenska finansiella systemet och svensk ekonomi känsliga för störningar. Det svenska banksystemet är i förhållande till landets BNP stort jämfört med banksystemen i många andra länder. De stora svenska bankerna har dessutom ett stort behov av marknadsfinansiering. En betydande del av denna finansiering är i utländsk valuta. Det finansiella systemet är tätt sammanlänkat, vilket innebär att problem i en bank snabbt kan sprida sig till andra aktörer och marknader. Det gör att förtroendet för hela det finansiella systemet är mer lättpåverkat.

Vidare anføres i propositionen att banksektorn är koncentrerad till ett antal storbanker, vilket medför bristande konkurrens. Åtgärder för att förbättra konkurrensen på bolånemarknaden har vidtagits, bl.a. införandet av en ny modell för beräkning av ränteskillnadsersättning från juli 2014 och ytterligare krav på information om genomsnittlig ränta och räntesättning.

Regeringen skriver att hushållens ökade skuldsättning kopplad till stigande bostadspriser utgör en risk trots att den totala belåningsgraden minskat.

I propositionen anføres att konsumenterna på finansmarknaden står inför flera utmaningar. Behovet av kunskap ökar för att konsumenten bättre ska kunna fatta väl avvägda beslut om den egna ekonomin. Allt fler konsumenter får del av insatser i form av finansiell folkbildning. Ytterligare insatser krävs för att stärka kunskaperna.

Resultatutvärderingen vad gäller effektiviteten i statens finansförvaltning är enligt regeringen genomgående positiv. De regelverk, avtal och kontostrukturer som stöder statens betalningsmodell bedöms vara utformade på ett sätt som främjar hög effektivitet.

Den statliga förvaltningspolitiken

Vad gäller den statliga förvaltningspolitiken redovisar regeringen indikatorn effektiviteten i den offentliga sektorn (Världsbankens indikator Government Effectiveness). Indikatorn beskriver effektivitet i den offentliga sektorn i bred mening och avser måluppfyllelse. Indikatorn omfattar även offentlig verksamhet på regional och lokal nivå. Regeringen konstaterar att de mätningar som gjorts 2006–2013 visar att den svenska offentliga sektorn under hela mätperioden har varit en av de mest effektiva.

Resultatredovisningen hänförs i övrigt till vissa aspekter av förvaltningens utveckling som helhet, inklusive en redovisning av ett antal förvaltningspolitiska åtgärder såsom myndigheternas lokalisering, vidareutnyttjande av offentlig information och reformering av statens administration genom Statens servicecenter. De övriga bedömningsgrunder som regeringen använder är verksamheten och resultaten för de myndigheter som ingår i området statlig förvaltningspolitik: Statskontoret, Kammarkollegiet, Ekonomistyrningsverket och Statens servicecenter. Mål och resultat för dessa myndigheter redovisas under rubriken Anslag inom utgiftsområde 2.

Utskottets bedömning

Det finansiella systemet

Hösten 2014 granskade utskottet den av utskottet begärda resultatskrivelsen om det finansiella systemet (skr. 2013/14:210, bet. 2014/15:FiU8). Utskottet framhöll då att det är centralt att det i regeringens resultatredovisning finns en tydlig koppling mellan det mål som riksdagen beslutat för området, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag. Utskottet konstaterade att det i skrivelsen inte var tydligt vilka medel som enligt regeringen lett fram till de redovisade resultaten.

I budgetpropositionen för 2016 har regeringen fortsatt att utveckla redovisningen inom området. Utskottet tycker att det är bra att regeringen har koncentrerat redovisningen till ett färre antal sidor med fokus på diagram och tabeller för att illustrera utvecklingen över en längre tid. Talande rubriker hjälper också läsaren att bättre navigera i texten. Enligt utskottet är det också bra att regeringen dragit ned på avsnitten med myndighetsredovisningar till förmån för bedömningar av resultatet på mål eller delmålsnivå. Utskottet noterar att regeringen har lagt in ett nytt avsnitt om förutsättningarna för resultatutvärderingen. I det avsnittet görs det bl.a. tydligt att det i vissa fall finns målkonflikter mellan delmålen finansiell stabilitet, högt förtroende, väl fungerande marknader och konsumentskydd.

Däremot kan utskottet konstatera att kopplingen mellan statliga medel, resultat och måluppfyllelse fortfarande inte är tydlig. Till exempel framgår det inte om det är regleringar, tillsyn eller statliga medel som påverkat de indikatorer som används för att mäta måluppfyllelsen eller om det är andra förändringar i omvärlden som har haft störst betydelse för resultaten.

Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen anger att ambitionen med resultatredovisningen är att skapa en tydligare uppföljning och analys av måluppfyllelsen som grund för politiska prioriteringar och budgetförslag. För att nå den ambitionen måste regeringen enligt utskottets mening fortsätta att utveckla kopplingen mellan resultatredovisningen och de politiska prioriteringarna inom finansmarknadsområdet.

Den statliga förvaltningspolitiken

När riksdagen på våren 2010 beslutade om målet för den statliga förvaltningspolitiken noterade utskottet att målet inte enbart eller ens huvudsakligen kan nås genom åtgärder inom utgiftsområde 2, eftersom förvaltningspolitiken rör många delar av den statliga förvaltningen. Utskottet har därför en viss förståelse för att redovisningen av resultaten i förhållande till riksdagens mål för området är knapphändig och i viss mån koncentrerad till resultaten inom myndigheterna.

Enligt utskottets uppfattning är förvaltningspolitiken ett mycket viktigt område inom den statliga verksamheten och inom samhällsekonomin, och det kan finnas anledning att arbeta fram en samlad och fördjupad redovisning av resultaten inom området, t.ex. i form av en särskild skrivelse till riksdagen om resultaten inom området statlig förvaltning i förhållande till riksdagens beslutade mål.

Anslag inom utgiftsområde 2

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning i enlighet med regeringens och Riksrevisionens förslag.

Riksdagen lämnar också de bemyndiganden som regeringen och Riksrevisionen begärt och godkänner regeringens förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket.

Riksdagen avslår samtliga motioner.

Jämför särskilda yttranden (M), (C), (L) och (KD)

Propositionen

Finansmarknad

Riksdagens mål och resultaten för finansmarknaden behandlas ovan i avsnittet Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 2.

Finansinspektionen

Uppgifter och resultat

De statliga åtgärder som Finansinspektionen förfogar över för att bidra till att uppfylla målet om stabilitet, förtroende, fungerande marknader och konsumentskydd är främst finansiell tillsyn, reglering av finansiella företag och tillståndsprovning.

Regelutvecklingen inom området styrs till betydande del genom samarbetet inom EU och det globala samarbetet för tillsynsmyndigheter.

Strategin för Finansinspektionens tillsyn är riskbaserad genom att fokus riktas mot de största riskerna. Dessutom är tillsynen heltäckande. Detta innebär att alla aktörer som har tillstånd att verka från Finansinspektionen ska bli föremål för tillsynsinsatser i någon utsträckning. Ambitionen är att alla företag ska bli föremål för minst en tillsynsinsats under en treårsperiod. Företagen rapporterar löpande in en stor mängd data som ger återkommande upphov till ett stort antal tillsynskontakter.

Tabellen nedan visar Finansinspektionens kostnader för olika verksamheter under perioden 2012–2014.

Tabell 1 Finansinspektionens kostnader för olika verksamheter 2012–2014*Tusentals kronor*

Verksamhet	2012	2013	2014
Tillsyn	201 288	215 180	277 303
Regelgivning	92 639	100 943	113 355
Tillstånd och anmälningar	64 225	62 021	78 360
Finansmarknadsstatistik	13 756	13 869	13 749
Finansiell folkbildning	4 665	7 773	7 311
Penningtvättssamordning	3 004	5 718	4 671
Samhällsskydd och beredskap	4 004	7 110	15 213
Avgifter till EU-myndigheter	5 711	6 789	8 068
Totalt	389 292	419 403	518 030

Källa: Proposition 2015/16:1 UO2

Under 2014 användes 53 procent av Finansinspektionens totala resurser inom området tillsyn, vilket var en högre andel än året innan. Andelen företag som varit föremål för någon tillsynsinsats under en treårsperiod uppgår till 80 procent.

Finansinspektionen har sedan 2014 det huvudsakliga ansvaret för den s.k. makrotillsynen. Myndigheten ska analysera och vid behov vidta åtgärder för att motverka risker för instabilitet i det finansiella systemet och motverka finansiella obalanser. Makrotillsynen är ett relativt nytt politikområde och mål och medel och juridiska förutsättningar för användning av olika verktyg är fortfarande under utarbetande.

Antalet beslut i tillståndsärenden ökade med 44 procent under 2014 jämfört med året innan. Inflödet av nya ärenden ökade med 43 procent i förhållande till året innan.

Finansinspektionen genomför årligen en företagsenkät. Resultatet visar generellt att förtroendet för Finansinspektionens sätt att utföra sitt arbete är fortsatt stort.

Konsumenterna erbjuds i dag ett brett utbud av finansiella tjänster, vilket samtidigt förutsätter att konsumenternas beslut är genomtänkta och väl avvägda. Det krävs att konsumenterna har tillräckliga kunskaper. Finansinspektionens uppdrag att genom information och privatekonomisk folkbildning stärka konsumenternas ställning på finansmarknaden bör därför enligt regeringen fortsätta.

Anslag

För att stärka förutsättningarna för Finansinspektionen att bidra till ett väl fungerande finansiellt system har myndighetens resurser ökat under 2012–2014 med 103 miljoner kronor. Satsningen har därefter utökats ytterligare med 100 miljoner kronor 2014–2016.

Regeringen föreslår att Finansinspektionen tillförs ökade resurser för att förstärka den finansiella tillsynen och konsumentskyddet. Anslaget 1:11 Finansinspektionen ökas därför sammantaget med 33 miljoner kronor fr.o.m. 2016. Av anslaget beräknas 7 miljoner kronor avsättas för satsningar inom den finansiella folkbildningen. Anslaget minskas med drygt 1,2 miljoner kronor fr.o.m. 2016 för att bidra med finansiering av andra prioriterade satsningar.

För de utgifter som Finansinspektionen har för avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter föreslår regeringen att ca 12,1 miljoner kronor anvisas på anslaget 1:3 Finansinspektionens avgifter för EU:s tillsynsmyndigheter.

Riksgäldskontoret

Uppgifter och resultat

Riksgäldskontoret ska bidra till målen för det finansiella systemet, särskilt delmålet om en effektiv statlig finansförvaltning.

Myndigheten har fem huvudsakliga uppgifter: att vara statens internbank, att förvalta statsskulden, att ställa ut garantier och krediter som riksdagen har beslutat om, att ansvara för insättningsgarantin och investerarskyddet samt att vara stödmyndighet enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.

Riksgäldskontoret har bedrivit ett rationaliseringsarbete och myndighetens kostnader har successivt minskat.

Alla institut som omfattas av insättningsgarantin betalar en årlig avgift till Riksgäldskontoret. Medlen förs till en fond som förvaltas av Kammarkollegiet på uppdrag av Riksgäldskontoret. Den 31 december 2014 uppgick fondens marknadsvärde till 33,8 miljarder kronor, vilket motsvarade 24 procent av de garanterade insättningarna. Inget ersättningsfall inträffade under 2014.

Riksgäldskontoret är stödmyndighet för det statliga stödet till kreditinstitut. För att finansiera stödåtgärderna på lång sikt beslutade riksdagen att inrätta en stabilitetsfond. I samband med att fonden inrättades hösten 2008 tillfördes den 15 miljarder kronor. Till fonden förs även stabilitetsavgifter som betalas årligen av de banker och kreditmarknadsföretag som omfattas. Vid utgången av 2014 uppgick fondens behållning till 53 miljarder kronor.

Anslag

Regeringen föreslår att anslaget 1:12 Riksgäldskontoret minskas med 766 000 kronor fr.o.m. 2016 för att bidra till finansiering av prioriterade satsningar.

Finansmarknadsforskning

Uppgifter och resultat

Finansmarknadsforskningen bidrar till ytterligare kunskap om hur det svenska finansiella systemet kan utvecklas och hur kriser i systemet kan förebyggas. Det är därför enligt regeringen angeläget att forskningen inom området

fortsätter och att statliga medel för ändamålet även fortsättningsvis fördelas till Verket för innovationssystem (Vinnova).

Anslag och bemyndigande

Regeringen föreslår att 29 919 000 kronor anvisas på anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning. Anslaget minskas fr.o.m. 2016 med 51 000 kronor för att bidra med finansiering till prioriterade satsningar.

Regeringen anser att det för verksamheten bör ges en möjlighet att ingå fleråriga ekonomiska åtaganden om finansiering av olika forskningssatsningar. För 2014 lämnades inget bemyndigande att ingå sådana åtaganden. Riksdagen bör bemyndiga regeringen att under 2016 för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 76 miljoner kronor under 2017–2019.

Krediter till Sjunde AP-fonden

Bemyndiganden

Sjunde AP-fonden disponerar två krediter hos Riksgäldskontoret: en kredit på räntekonto och en låneram för finansiering av anläggningstillgångar.

Syftet med räntekontokrediterna var ursprungligen att skapa neutralitet mellan generationer av premiepensionssparare. För att hantera neutraliteten mellan generationer och för att kunna hantera ett akut likviditetsbehov i fonden har regeringen därför sedan uppbyggnaden av fonden fått ett bemyndigande av riksdagen om en kredit till fonden på räntekonto hos Riksgäldskontoret.

Sjunde AP-fonden har i en skrivelse till regeringen begärt en fortsatt sådan kredit på 40 miljoner kronor och en fortsatt låneram för anläggningstillgångar på 5 miljoner kronor under 2016.

I budgetpropositionen för 2015 lämnade regeringen information om att fondens skuld beräknades vara återbetald i slutet av 2014. Under hösten 2014 betalade Sjunde AP-fonden av det sista på räntekontokrediterna. Vid det senaste årsskiftet hade fonden ett överskott på 76 miljoner kronor och detta beräknas stiga till 150 miljoner kronor till slutet av 2015.

I det sammanhanget lämnas också förslag till en långsiktig hantering av Sjunde AP-fondens krediter och hur eventuella överskott i fonden ska hanteras.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret omfattande högst 40 miljoner kronor. Vidare föreslår regeringen en sänkt ram på 2,5 miljoner kronor för finansiering av anläggningstillgångar under 2016.

I december 2015 avser regeringen att besluta en nivå på Sjunde AP-fondens räntekontokredit för 2016 som är rimlig i förhållande till det faktiska behovet. Den föreslagna ramen är en möjlighet för regeringen att med kort varsel besluta om en kredit inom ramen om förutsättningarna skulle ändras, t.ex. till

följd av ett utflöde av fondkapital eller en negativ utveckling på finansmarknaderna.

Statlig förvaltningspolitik

Uppgifter och mål

Riksdagens mål för och resultatet av den statliga förvaltningspolitiken behandlas ovan i avsnittet Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 2.

Den statliga förvaltningspolitiken omfattar styrning, ledning, organisation och utveckling av de statliga myndigheterna samt vissa övergripande frågor om relationen mellan stat och kommun, inklusive regional ansvarsfördelning. Området omfattar myndigheterna Statskontoret, Kammarkollegiet, Ekonomistyrningsverket (ESV) och Statens servicecenter.

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick 2014 till 252 miljarder kronor, vilket motsvarar 21 procent av statens totala kostnader. Kostnaderna ökade med 5 miljarder kronor jämfört med 2013.

Under regeringen fanns det 349 myndigheter vid ingången av 2015. Det innebär en nettominskning med 21 myndigheter jämfört med den 1 januari 2014. År 2014 var drygt 251 500 personer anställda i den statliga sektorn, vilket är en ökning med 3 500 personer sedan 2013.

Regeringen anser att det behövs en starkare styrning av anslutning av myndigheter till Statens servicecenter. Detta innebär bl.a. att regeringen avser att genom en förordning reglera anslutningen till myndighetens lönerelaterade tjänster.

Vissa myndighetsfunktioner bör enligt regeringen utlokaliseras från storstadsområdena. För att hantera frågan samlad och effektivt avser regeringen att ge Statens servicecenter i uppdrag att föreslå vilka myndighetsfunktioner inom de statliga myndigheterna som kan vara lämpliga att utlokalisera.

Regeringens ambition är att öka effektiviteten i statens lokalförsörjning. Målsättningen är att minska lokalkostnadernas andel av de totala kostnaderna för statens egen verksamhet. Regeringen avser att gå vidare med några av de förslag som ESV föreslagit (ESV 2013:36) och samtidigt fortsätta att utveckla styrningen av den statliga lokalförsörjningen.

Det är enligt regeringen viktigt att de statliga myndigheternas lokalisering får en större spridning över landet. Regeringen gav den 13 maj 2015 Statskontoret ett uppdrag som syftar till att ge regeringen en samlad bild av den statliga närvaron i landet samt ett underlag för att bedöma om styrningen av myndigheterna vad gäller detta behöver förtydligas.

Vidare skriver regeringen att myndigheter som behöver vara lokaliserade i Stockholm bör pröva om delar av verksamheten kan lokaliseras till annan plats. Utgångspunkten är att nya myndigheter i första hand bör lokaliseras utanför Stockholms län.

Statskontoret

Uppgifter och resultat

Statskontorets främsta uppgift är att bistå regeringen med utredningar och utvärderingar av statlig verksamhet. Under 2014 utförde Statskontoret uppdrag åt samtliga departement utom Landsbygdsdepartementet. Myndigheten utförde totalt 81 uppdrag under året, vilket var något färre än under 2012 och 2013.

Resultatutvärderingen för Statskontoret baseras på två indikatorer: Statskontorets uppföljning med uppdragsgivare vad gäller färdiga rapporter och myndighetens utvärdering av det långsiktiga resultatet av publicerade rapporter. Sammanställningen av resultaten för 2014 för den första indikatorn visar att värdet för uppdragsgivarens totala bedömning av Statskontorets arbete minskat något jämfört med 2012 och 2013. Detsamma gäller uppdragsgivarens bedömning av produktkvaliteten. I likhet med de tre föregående åren får dock Statskontoret högsta möjliga omdöme när det gäller vilket förtroende uppdragsgivaren har för myndigheten. Statskontorets uppföljning av det långsiktiga resultatet av myndighetens rapporter visar att Statskontoret har producerat 259 rapporter och skrifter under perioden 2008–2014. Av dessa har 166 omnämnts i riksdagstryck, varav 89 av rapporterna har lett till någon form av förändring i den riktning som Statskontoret har föreslagit.

Regeringen bedömer att Statskontorets rapporter är ett värdefullt bidrag som beslutsunderlag. Vidare bedömer regeringen att Statskontoret bidrar till att ge en helhetsbild av den offentliga sektorns utveckling och framtida utmaningar.

Anslag

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Statskontoret minskas med 1 miljon kronor för uppdrag till Södertörns högskola att utveckla utbildningsinsatser inom förvaltningspolitik.

Kammarkollegiet

Uppgifter och resultat

Kammarkollegiet tillhandahöll under 2014 service när det gäller ekonomi, juridik, kapitalförvaltning, riskhantering (försäkring), fordringsbevakning, redovisning och andra administrativa tjänster.

Kammarkollegiets verksamhet finansieras till största delen med avgifter och medel ur Allmänna arvsfonden.

I syfte att åstadkomma en kostnadseffektiv hantering vid avveckling av myndigheter kommer Kammarkollegiet fr.o.m. den 1 januari 2016 att få uppgiften att vid behov slutföra kvarvarande frågor efter det att en myndighet har avvecklats eller upphört.

Regeringen bedömer att Kammarkollegiet är väl fungerande. Myndighetens pågående verksamhetsutveckling i form av bl.a. systemförbättringar har visat resultat bl.a. i form av kortare handläggningstider.

Anslag och bemyndiganden

I propositionen föreslår regeringen att anslaget 1:2 Kammarkollegiet ökas med 2 miljoner kronor till följd av den nya uppgiften när det gäller avvecklade myndigheter. Ökningen finansieras genom att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. under utgiftsområde 1 Rikets styrelse minskas med motsvarande belopp.

Vidare ökas anslaget med 400 000 kronor för ansvaret att auktorisera tolkar och översättare samt hantering av tolkregister. Till följd av detta minskas anslaget 1:1 Integrationsåtgärder under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet.

Anslaget minskas planenligt med 4,4 miljoner kronor främst till följd av tidigare beslut om att uppdraget att vara värdmyndighet för Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd upphört och minskning av medel för insyn i finansiering av partier.

Regeringen anser att tillgångar och övriga utgifter för nya myndigheters räkning vid anskaffningstillfället tillfälligt bör finansieras från en kredit i Kammarkollegiet. När en myndighet har bildats bör anskaffningen av tillgångar och övriga utgifter regleras genom betalning av krediten. Mot den bakgrunden föreslås att regeringen bemyndigas att för 2016 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 250 miljoner kronor. Under den senaste femårsperioden har utnyttjandet av krediten varierat mellan ca 0,1 och 87,3 miljoner kronor. Hittills under 2015 har en organisationskommitté utnyttjat krediten med som mest ca 0,4 miljoner kronor. Regeringen menar att det är svårt att bedöma i vilken utsträckning krediten behöver utnyttjas under 2016.

Ekonomistyrningsverket

Uppgifter och resultat

Ekonomistyrningsverket (ESV) ska framför allt utveckla och förvalta den ekonomiska styrningen av statlig verksamhet, göra prognoser över den statsfinansiella utvecklingen samt utföra revision av Sveriges hantering av EU-medel.

ESV har bistått regeringen med underlag i syfte att öka effektiviteten och förbättra den interna styrningen och kontrollen i statsförvaltningen. ESV har även utvecklat och förvaltat regelverk och metoder för en effektiv ekonomisk styrning samt gett stöd till andra myndigheter inom sitt område. Vidare har ESV samordnat den statliga internrevisionen.

Regeringen bedömer att ESV i stort sett har uppfyllt målen med verksamheten.

Anslag

Regeringen föreslår att anslaget 1:8 Ekonomistyrningsverket minskas planenligt med 16 653 000 kronor till följd av att arbetet med EU-revision när det gäller programperioden 2007–2013 avtar fr.o.m. 2016. För den nya programperioden 2014–2020 ökas anslaget fr.o.m. 2016 med 13,5 miljoner kronor för revision av jordbruksfonder och med 6 miljoner kronor för revision av Europeiska socialfonden.

Statens servicecenter

Uppgifter och resultat

Statens servicecenter har till uppgift att efter överenskommelse med myndigheter under regeringen tillhandahålla tjänster när det gäller administrativt stöd. Under 2014 erbjöd myndigheten ekonomiadministration, lönerelaterade tjänster och e-handelstjänster. Myndigheten har som verksamhetsmål att verka för att 25 procent av statsförvaltningen, mätt i antalet anställda, ska vara anslutna till myndighetens tjänster vid utgången av 2015.

Resultatutvärderingen av Statens servicecenter baseras på tre indikatorer:

- antal myndigheter anslutna till Statens servicecenter samt deras procentuella andel av statsförvaltningens anställda
- produktivetsnyckeltal för fakturahantering och löneadministration
- kundundersökningar när det gäller kvaliteten i tjänster levererade av myndigheten och stickprovskontroller inom tjänsteområdena.

Vid utgången av 2014 var totalt 138 myndigheter och fem stiftelser anslutna till ett eller flera av myndighetens tjänsteområden. Det var en ökning med 24 myndigheter sedan 2013. Det innebär att ca 53 000 personer motsvarande 21 procent av antalet anställda i staten omfattades av tjänsterna. Antalet anslutna myndigheter har fortsatt att öka och den 1 juli 2015 var totalt 146 myndigheter anslutna. Detta motsvarar ca 28 procent av statsförvaltningens anställda, vilket innebär att myndigheten nådde regeringens mål om en anslutningsgrad på 25 procent.

Nyckeltalen för löneadministration visar att produktiviteten under 2014 var 700 löner per årsarbetare. Detta är en minskning mot föregående år med 11 procent men en ökning med 35 procent jämfört med 2012.

Kvaliteten under 2014 mättes bl.a. genom att man frågade kundmyndigheterna vilken kvalitet de anser att tjänsterna håller. Svarefrekvensen var 61 procent. Resultatet visade att 80 procent av myndigheterna bedömde att samverkan med Statens servicecenter fungerade mycket bra, bra eller godtagbart. Motsvarande siffra vid kundundersökningar tidigare år var 92 procent.

Regeringen skriver att Statens servicecenter är en viktig myndighet för att långsiktigt effektivisera statsförvaltningen. De uppgifter som myndigheten redovisat visar att utvecklingen är positiv gällande bl.a. anslutningen av myndigheter och produktivitet. Den något lägre produktiviteten inom de

lönerelaterade tjänsterna bedöms bero på den ökade anslutningen av nya myndigheter under året. Regeringen följer utvecklingen noga. Regeringen bedömer att Statens servicecenter sammantaget har presterat väl i förhållande till regeringens mål.

Anslag

Verksamheten vid Statens servicecenter finansieras med avgiftsintäkter från de anslutna myndigheterna. Fram till dess att myndighetens verksamhet är självfinansierad disponerar myndigheten en räntekontokredit, som vid utgången av 2014 var utnyttjad med 163,9 miljoner kronor. Regeringen har satt som mål att Statens servicecenter ska ha sin ekonomi i balans senast 2030 och senast under 2017 nå ett balanserat resultat på årsbasis.

Något anslag för verksamheten finns inte uppfört i statens budget för 2015. Regeringen föreslår att 3 miljoner kronor anvisas på ett nytt anslag, 1:18 Statens servicecenter.

Statliga arbetsgivarfrågor

Uppgifter och mål

Området omfattar personal- och lönepolitiska frågor som t.ex. löneutveckling, pensionsvillkor och kompetensförsörjning. Till området hör Arbetsgivarverket, Statens tjänstepensionsverk och flera nämnder.

År 2014 var drygt 251 500 personer anställda i den statliga sektorn, vilket motsvarar 5,6 procent av samtliga sysselsatta på arbetsmarknaden. Av de anställda var 52 procent kvinnor och 48 procent män.

Regeringens mål för området är en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. För att uppnå målet måste staten vara en attraktiv och föredömlig arbetsgivare, och de statliga myndigheterna ska bedriva ett strategiskt arbete med sin kompetensförsörjning. Att de statsanställda avspeglar befolkningens sammansättning har betydelse för legitimiteten och allmänhetens förtroende för den statliga förvaltningen. Ett respektfullt och värdigt bemötande av allmänheten är av stor vikt för förtroendet.

Regeringen har satt upp följande delmål för de statliga arbetsgivarna:

- Den statliga sektorn ska totalt sett inte vara löneledande.
- Andelen kvinnor på ledande befattningar i staten ska öka.
- Löneskillnaderna mellan kvinnor och män i staten ska minska.
- Andelen anställda i staten med utländsk bakgrund ska öka på alla nivåer.
- Arbetsmiljön i staten ska vara god.
- De statsanställda ska ha kunskap om och förståelse för grundläggande värden i statsförvaltningen och rollen som statstjänsteman.

Regeringen använder ett flertal indikatorer kopplade till delmålen för att bedöma måluppfyllelsen. Regeringen noterar att utvecklingen är fortsatt

positiv för flertalet av delmålen. Sålunda har andelen kvinnor på ledande befattningar ökat, löneskillnaderna mellan kvinnor och män fortsätter att minska, andelen anställda med utländsk bakgrund har ökat på samtliga nivåer och antalet nybeviljade sjukpensioner har minskat och ligger på en låg nivå. Sjukfrånvaron i staten har dock ökat för tredje året i följd. Kompetensförsörjningen i staten fungerar i huvudsak väl.

Regeringen gav i januari 2015 åtta myndigheter i uppdrag att redovisa hur de arbetar med att få fler kvinnor på ledande befattningar. Statskontoret har på uppdrag av regeringen genomfört en samlad uppföljning av könsfördelningen i myndigheters ledningsgrupper. Redovisningen omfattar 215 statliga myndigheters ledningsgrupper. Andelen kvinnor i ledningsgrupperna uppgår till 44,3 procent (viktat, dvs. med hänsyn tagen till att myndigheterna är olika stora) och till 50 procent (oviktat).

Arbetsgivarverket

Uppgifter och mål

Den statliga arbetsgivarpolitiken utvecklas genom samverkan mellan Arbetsgivarverkets medlemmar och samordnas av Arbetsgivarverket. Arbetsgivarverket förhandlar och sluter kollektivavtal på statens vägnar. Alla statliga myndigheter med arbetsgivaransvar är medlemmar i Arbetsgivarverket.

Regeringen anser att den verksamhet som Arbetsgivarverket bedriver bidrar till att utveckla och samordna den statliga arbetsgivarpolitiken. De undersökningar som gjorts visar att medlemmarna är nöjda med verket.

Arbetsgivarverket är en avgiftsfinansierad myndighet vars verksamhet finansieras av medlemsavgifter. Medlemsavgiften har de senaste åren uppgått till 0,085 procent av respektive medlems bruttolönesumma. År 2014 uppgick medlems- och serviceavgifterna till ca 81,7 miljoner kronor.

Anslag

Arbetsgivarverket disponerar även anslaget 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor. Anslaget får framför allt användas för utgifter för statliga arbetsgivarfrågor som myndigheten utfört åt regeringen eller Regeringskansliet och som inte ingår i Arbetsgivarverkets uppgifter som medlemsorganisation samt för regeringens behov inom det arbetsgivarpolitiska arbetet. Regeringen föreslår att anslaget är oförändrat ca 2,4 miljoner kronor för 2016.

Statens tjänstepensionsverk och de statliga tjänstepensionerna

Uppgifter och resultat

Statens tjänstepensionsverk (SPV) ansvarar för frågor som rör den statliga tjänstepensioneringen och statens tjänstegrupplivförsäkring.

Regeringens mål för SPV:s huvudsakliga verksamhetsområde Statlig pensionsverksamhet m.m. är att effektiviteten och säkerheten ska öka samt att servicen till statliga myndigheter, tjänstemän och pensionärer ska förbättras.

Regeringens samlade bedömning är att SPV hanterar den statliga tjänstepensioneringen och statens tjänstegrupplivförsäkring på ett tillfredsställande sätt.

Administrationen av de förmånsbestämda pensionerna och den statliga tjänstegrupplivförsäkringen står för drygt två tredjedelar av SPV:s omsättning och ska bedrivas med full kostnadstäckning över tid.

För administrationskostnader disponerar SPV ett belopp från inkomsttiteln 5211 Statliga pensionsavgifter. Storleken på beloppet anges i verkets regleringsbrev och uppgår för 2015 till 195 miljoner kronor. Verksamhetsutfallet för 2014 var positivt och uppgick till knappt 19 miljoner kronor.

Anslag och bemyndiganden

SPV bedriver uppdragsverksamhet när det gäller pensionshanteringen där stora penningflöden hanteras. SPV hanterar även flödet för Individuell ålderspension (IÅP) och Kåpan. Det senare flödet omsätter ca 360 miljoner kronor varje månad och faktureras med kort tid för betalning. Skulle t.ex. betalningen för de två största fakturorna utebli en månad motsvarar det ett belopp och en räntekostnadsbelastning på ca 50 miljoner kronor. Därför anser regeringen att ett rörelsekapital i form av en övrig kredit i Riksgäldskontoret liksom tidigare bör finnas för 2016. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 miljoner kronor.

Anslaget till tjänstepensioner, anslaget 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m., är det beloppsmässigt största anslaget inom utgiftsområde 2. Anslaget får huvudsakligen användas för utgifter för statliga tjänstepensionsförmåner, grupplivförmåner och personskadeersättningar samt liknande förmåner som följer av anställningar med statliga villkor. För 2016 föreslår regeringen ett anslag om 12,4 miljarder kronor, en ökning från föregående år med ca 200 miljoner kronor. Anslaget omfattar till stor del redan beviljade förmåner.

Offentlig upphandling

Uppgifter och mål

Området omfattar bl.a. ett antal lagar, ett statligt upphandlingsstöd, elektronisk upphandling, tillsyn och rättsmedel. Upphandlingsmyndigheten tillhandahåller sedan den 1 september 2015 stöd, information och vägledning om offentlig upphandling. Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för frågor om offentlig upphandling.

Regeringens mål är att den offentliga upphandlingen ska vara effektiv, rättssäker och ta till vara konkurrensen på marknaden samtidigt som

innovativa lösningar främjas samt miljöhänsyn och sociala hänsyn beaktas. På så sätt bidrar den offentliga upphandlingen till en väl fungerande samhällsservice till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling samtidigt som skattemedlen används på bästa sätt.

Regeringen angav i budgetpropositionen för 2015 sin avsikt att under 2015 inrätta en myndighet för upphandlingsstöd. Riksdagen anvisade därefter medel för att inrätta en ny upphandlingsmyndighet under 2015. Skälen för att inrätta en ny renodlat stödjande myndighet på upphandlingsområdet är bl.a. att den stödjande verksamheten bör ha en oberoende ställning i förhållande till tillsynsverksamheten. Vidare ökar förutsättningarna för myndigheten att arbeta utifrån ett strategiskt perspektiv och väga samman olika hänsyn som gör sig gällande på upphandlingsområdet. Regeringen höjer ambitionen när det gäller att arbeta stödjande med miljömässiga och sociala hänsyn i upphandlingen.

För att mäta resultatet används en indikator: antalet anbud per upphandling. Enligt regeringen är möjligheterna att följa upp området med hjälp av andra indikatorer begränsade, framför allt eftersom effekterna av lagstiftningen är svåra att mäta och avgränsa från andra offentliga insatser. Vidare är statistiken om offentlig upphandling bristfällig. Upphandlingsutredningen lämnade i sitt betänkande Goda affärer – en strategi för hållbar offentlig upphandling (SOU 2013:12) förslag som syftar till att förbättra den nationella upphandlingsstatistiken. Utredningens förslag bereds i Regeringskansliet och utgör ett led i arbetet med att utveckla indikatorer för den offentliga upphandlingen.

Anslag

Under 2015 finansieras Upphandlingsmyndighetens verksamhet från anslaget 1:23 Upphandlingsmyndigheten inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Regeringen föreslår att för 2016 anvisas 82 850 000 kronor på anslaget 1:17 Upphandlingsmyndigheten inom utgiftsområde 2. Anslaget får användas för Upphandlingsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Statistik

Uppgifter och mål

Området omfattar Statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet som utgörs av utveckling, produktion, spridning och samordning av statistik.

Målet för verksamheten är statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna. Ett villkor är att kostnaderna för uppgiftslämnandet ska minska och att statistikproduktionen ska vara effektiv.

Statistiska centralbyrån

Uppgifter och resultat

SCB:s verksamhet utgörs av utveckling, produktion, spridning och samordning av statistik. SCB ansvarar för att producera officiell statistik och annan statlig statistik. På uppdrag producerar myndigheten även statistik åt andra statistikansvariga myndigheter och övriga beställare.

Målet att uppnå statistik av god kvalitet mäts genom punktlighet i publicering, nöjdhetsindex och allmänhetens förtroende. Statistik som är lättillgänglig för användarna mäts genom antalet tabeller och uttag från SCB:s statistikdatabas och antalet besök på webbplatsen. Kostnaderna för uppgiftslämnandet mäts som uppgiftslämnarnas totala kostnader och kostnadsförändringen jämfört med föregående år. Effektiviteten i statistikproduktionen mäts genom produktivitetsförändringen.

Regeringen skriver att SCB under 2014 har planerligt utvecklat, producerat, spridit och samordnat statistik i enlighet med sin uppgift. Statistiken har i stor utsträckning använts som underlag för forskning, beslutsfattande och samhällsdebatt.

SCB bedriver ett intensivt arbete för att säkerställa en effektiv och kvalitetssäkrad statistikproduktion. Det är enligt regeringen viktigt att kvalitetsarbetet fortsätter inom alla områden för att bl.a. göra statistikproduktionen mer processinriktad med standardiserade verktyg och metoder och för att säkerställa kvaliteten och tillgängligheten i statistiken.

Vidare anförs i propositionen att det är angeläget att arbetet för att minska svarsbortfallet i undersökningar fortsätter med en bred ansats. De negativa effekterna av bortfallet bör hanteras och reduceras med stöd av vetenskaplig metodik. Myndigheten måste vara fortsatt proaktiv med att analysera och noga följa effekterna av de pågående förändringarna som påverkar svarsbortfall.

Regeringen har tillfört SCB särskilda medel om 46 miljoner kronor under 2010–2014, varav 7 miljoner kronor under 2014. Medlen har avsett åtgärder för att säkra statistikens kvalitet. Mot bakgrund av detta anser regeringen att det finns förutsättningar för SCB att hålla en fortsatt hög genomförandetakt i kvalitetsarbetet.

Anslag

Regeringen föreslår att anslaget 1:9 Statistiska centralbyrån minskas med 5,3 miljoner kronor eftersom tidsbegränsade medel för ett samverkansuppdrag att utveckla indikatorer för innovation planerligt upphör 2016. Vidare föreslår regeringen att anslaget som planerat minskas med 1,3 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av regeringens prioriterade satsningar. Vidare tillförs anslaget 900 000 kronor för 2016 för att finansiera framtagandet av statistik över cirkulär migration till och från Sverige.

Prognos- och uppföljningsverksamhet

Uppgifter och mål

Prognos- och uppföljningsverksamhetens syfte är att bidra till att det finanspolitiska ramverket efterlevs. Verksamheten ska också bidra till välgrundade politiska beslut och prioriteringar samt öka transparensen när det gäller redovisningen av den ekonomiska politiken.

Verksamheten är huvudsakligen anslagsfinansierad och bedrivs inom Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Finanspolitiska rådet och Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi.

Målet för området är att åstadkomma tillförlitliga och väldokumenterade prognoser, analyser och uppföljningar av den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.

För att bedöma måluppfyllelsen av prognos- och analysverksamheten används dels kvantitativa mått på precisionen för de viktigaste prognosvariablerna, dels de omdömen som lämnas av läsarna av prognoserna.

Konjunkturinstitutet

Uppgifter och resultat

Konjunkturinstitutet bedriver prognosverksamhet fortlöpande och utvecklar metoder och modeller för prognoser och makroekonomiska analyser. Prognoser för svensk och internationell ekonomi publiceras fyra gånger per år i rapportserien Konjunkturläget. Myndigheten genomför även långsiktiga framskrivningar av de offentliga finanserna och gör bedömningar av de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet.

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler. I företagsbarometern tillfrågas drygt 6 000 företag om hur de upplever nuläget och vad de har för förväntningar om den närmaste framtiden. I hushållsbarometern intervjuas 1 500 svenska hushåll om deras syn på den egna och den svenska ekonomin, förväntningar om räntor och inflation samt om planerade inköp av kapitalvaror och sparande.

Regeringen bedömer att Konjunkturinstitutet har uppnått målen för sin verksamhet.

I Konjunkturinstitutets specialstudie nr 44 Utvärdering av makroekonomiska prognoser visar utvärderingen att myndighetens prognosprecision under perioden 1997–2014 var i linje med övriga prognosinstitut.

Vid sidan av det kontinuerliga arbetet med att förbättra den kvantitativa prognosprecisionen har Konjunkturinstitutet under de senaste åren utvecklat sina rapporter i riktning mot en mer fördjupad analys.

Genom att ta fram kvalificerade och fördjupade analyser bidrar Konjunkturinstitutet till en ökad förståelse för utvecklingen av svensk

ekonomi. Konjunkturinstitutets prognoser används som jämförelse mot regeringens prognoser och bidrar på så sätt till utformningen av den ekonomiska politiken.

På det miljöekonomiska området är Konjunkturinstitutets arbete med analyser av den långsiktiga klimat- och energipolitikens effektivitet av stor vikt som underlag för beslut.

Anslag

Regeringen föreslår att anslaget 1:7 Konjunkturinstitutet ökas med 1 miljon kronor för utvecklandet av en ny makromodell.

Finanspolitiska rådet

Uppgifter och resultat

Finanspolitiska rådets huvudsakliga mål är att bidra till att finanspolitiken är långsiktigt hållbar.

Regeringen bedömer att målet har uppnåtts genom publiceringen av rapporten Svensk finanspolitik. Genom publiceringen av rapporten och underlagsrapporter samt genom att arrangera konferenser och seminarier bedömer regeringen att rådet även har uppnått sina mål vad gäller en ökad öppenhet och tydlighet kring den ekonomiska politikens syften och effektivitet.

Anslag

Regeringen föreslår att ca 9,7 miljoner kronor anvisas på anslaget 1:6 Finanspolitiska rådet.

Fastighetsförvaltning

Uppgifter och mål

Målet för området är en kostnadseffektiv statlig fastighetsförvaltning. Förvaltningen ska ske med rimligt risktagande samt med en avkastning och service som motsvarar andra alternativ för förvaltningen.

Området omfattar förvaltning av fastigheter som av försvarspolitiska, kulturhistoriska eller andra skäl har ansetts lämpliga att förvaltas av staten. Fastigheterna är bl.a. regeringsbyggnader, länsresidens, ambassader, de kungliga slotten, museer, teatrar, monument, försvarsfastigheter, markområden och vissa fastigheter som har donerats till staten.

Verksamheten bedrivs av Statens fastighetsverk (SFV) och Fortifikationsverket (FortV) och den finansieras framför allt genom hyresintäkter.

Resultatbedömningarna för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket baseras på årsredovisningar och övrig redovisning och statistik. För att följa

upp utvecklingen inom området i förhållande till målen används i huvudsak följande indikatorer:

- hyresintäkt i kronor per kvadratmeter
- driftskostnad i kronor per kvadratmeter
- underhållskostnad i kronor per kvadratmeter
- driftnetto i kronor per kvadratmeter
- ekonomisk vakansgrad
- utvecklingen av kundnöjdhet
- energianvändning
- utvecklingen när det gäller nöjda medarbetare.

Statens fastighetsverk och bidragsfastigheter

Uppgifter och resultat

SFV:s uppgift är att förvalta det fastighetsbestånd som regeringen bestämmer. Verksamheten finansieras med hyresintäkter och med lån hos Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och anläggningstillgångar.

Regeringen bedömer att SFV har uppfyllt sina mål och genomfört sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Myndighetens avkastningskrav har överträffats, främst på grund av det låga ränteläget.

Investeringsplan, bemyndigande och anslag

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner investeringsplanen för SFV för 2016–2019 med investeringar som uppgår till 1 246 miljoner kronor 2016, 886 miljoner kronor 2017, 267 miljoner kronor 2018 och 500 miljoner kronor 2019. Under 2016 och åren framöver genomförs renovering och ombyggnad av vissa regeringsbyggnader i Stockholm. SFV genomför även en renovering och ombyggnad av Nationalmuseum. I London pågår en ombyggnad och upprustning av ambassadkansliet.

Den redovisade planen för investeringar bygger enligt propositionen på de investeringsbehov som har angetts av brukarna. Med hänsyn till detta och till tidigare upplåning föreslår regeringen att SFV ska få disponera en låneram i Riksgäldskontoret på 14,3 miljarder kronor för 2016. Detta är en ökning med 700 miljoner kronor i jämförelse med 2015.

Inom SFV:s fastighetsbestånd finns det en kategori fastigheter som benämns bidragsfastigheter. Bidragsfastigheterna är de fastigheter som saknar förutsättningar att ge ett långsiktigt ekonomiskt överskott. Regeringen föreslår när det gäller anslaget 1:10 Bidragsfastigheter en förstärkning med 6 miljoner kronor för att täcka utgifter i samband med uppförandet av en minnesvård efter flodvågskatastrofen i Sydostasien 2004.

Den verksamhet som avser att vårda och underhålla de statliga fastigheter som utgör en del av det svenska kulturarvet förutsätter att fleråriga ekonomiska åtaganden kan ingås. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 under anslaget 1:10 Bidragsfastigheter

ingå avtal för underhåll av bidragsfastigheter som medför behov av framtida anslag på högst 30 miljoner kronor 2017.

Fortifikationsverket

Uppgifter och resultat

Fortifikationsverkets huvuduppgift är att förvalta en viss del av statens fasta egendom, främst fastigheter avsedda för försvarsändamål, s.k. försvarsfastigheter. Verksamheten finansieras främst genom hyresintäkter och med lån hos Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och anläggningstillgångar. Fastigheterna ska förvaltas så att en god hushållning och en hög ekonomisk effektivitet uppnås. Dessutom ska ändamålsenliga fastigheter tillhandahållas på konkurrenskraftiga villkor. Fastigheternas värde ska bevaras på en långsiktigt lämplig nivå.

Regeringen bedömer att Fortifikationsverket har uppfyllt sina mål. Resultatindikatorerna pekar på en stabil verksamhet där trenden när det gäller effektiviteten är positiv.

Investeringsplan och bemyndigande

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner investeringsplanen för Fortifikationsverket för 2016–2019 med investeringar som uppgår till 1 400 miljoner kronor 2016, 1 800 miljoner kronor 2017, 1 800 miljoner kronor 2018 och 1 800 miljoner kronor 2019.

Den redovisade planen för investeringar bygger på de investeringsbehov som har angetts av brukarna. Regeringen föreslår en låneram för Fortifikationsverket på 11,7 miljarder kronor för 2016, vilket är oförändrat jämfört med vad som gäller för 2015.

God redovisningssed för företag och organisationer

Bokföringsnämnden

Uppgifter och resultat

Området omfattar Bokföringsnämnden och dess normgivning i redovisningsfrågor.

Det mål som regeringen har fastställt för området är att Bokföringsnämnden ska utveckla god redovisningssed. Verksamheten ska bidra till att förbättra standarden i de mindre och medelstora företagens bokföring och årsredovisningar genom informationsinsatser.

Regeringen redovisar ett antal resultatindikatorer och skriver att regeringens samlade bedömning är att måluppfyllelsen är god. Bokföringsnämndens arbete med förenklingar är betydelsefullt. Genom att utveckla normgivningen och ta fram information och vägledning har

myndigheten en betydande roll i att bidra till att minska företagens administrativa kostnader.

Anslag

Regeringen föreslår att anslaget 1:13 Bokföringsnämnden engångsvis tillförs 700 000 kronor med anledning av tillkommande normgivningsarbete vid införandet av ny lagstiftning på bokföringsområdet.

Riksrevisionen

Uppgifter och resultat

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs i staten. Riksrevisionen är en del av riksdagens kontroll av den statliga verksamheten.

Riksrevisionen redovisar sin verksamhet i fyra verksamhetsgrenar: årlig revision, effektivitetsrevision, internationellt utvecklingssamarbete och omvärldsriktad verksamhet.

Målet för den årliga revisionen är att bedöma om myndigheternas redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Målet för effektivitetsrevisionen är att främja en sådan utveckling att staten med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser.

Riksrevisionen konstaterar att samtliga verksamhetsgrenar visar ett tillfredsställande resultat för 2014. De mål som satts upp för verksamheten har uppnåtts.

Avgifter för den årliga revisionen redovisas mot inkomstitel och disponeras således inte av Riksrevisionen. Avgifterna ska beräknas så att full kostnadstäckning uppnås och anpassas över tiden så att varken överskott eller underskott uppstår. Inkomstiteln visade 2014 ett ackumulerat underskott om 9,3 miljoner kronor. Kostnaderna har ökat, vilket främst beror på att Riksrevisionen genomfört eller startat flera av de åtgärder som rekommenderades i en s.k. peer review som avrapporterades under 2013. I syfte att uppnå full kostnadstäckning över tiden genomför Riksrevisionen årligen en justering av avgifterna.

Finansutskottet har gett i uppdrag åt en revisionsbyrå att utföra extern revision av Riksrevisionen. Vid revisionen bedömdes att Riksrevisionens årsredovisning i allt väsentligt var rättvisande.

Anslag och bemyndigande

För sin verksamhet disponerar Riksrevisionen anslagen 1:15 Riksrevisionen inom utgiftsområde 2 och 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Riksrevisionen bedömer att anslaget 1:15 Riksrevisionen endast bör påverkas av pris- och löneomräkningen.

Vidare bedömer Riksrevisionen att det för kommande år finns ett fortsatt behov av investeringar. Det gäller bl.a. stöd för dokumenthantering och it-stöd för den årliga revisionen. Detta kan på grund av rationaliseringar genomföras inom det planerade anslaget och den nuvarande låneramen. Riksrevisionen föreslår att riksdagen bemyndigar myndigheten att för 2016 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten till ett belopp av 15 miljoner kronor.

Vissa medlems- och garantiavgifter

Uppgifter och mål

Området omfattar årliga medlemsavgifter till Bruegel, European Institute of Public Administration (EIPA) och Europarådets utvecklingsbank (CEB). Vidare omfattar området garantier till fem internationella finansieringsinstitut och en mindre garantiavgift.

Bruegel är en tankesmedja vars forskning bidrar till fördjupad förståelse av främst de ekonomiska utmaningar som Europa kan tänkas möta i en globaliserad värld. Medlemskapet ger Sverige möjlighet att på nära håll ta del av Bruegels verksamhet. Vart tredje år utvärderas Bruegel av en oberoende kommitté, och i den senaste utvärderingen som genomfördes 2013 fick Bruegel goda omdömen när det gäller verksamheten 2010–2012.

Sveriges medlemsavgift till EIPA syftar till att stödja EIPA:s arbete med forsknings- och utbildningsverksamhet som ska bidra till utvecklingen av den offentliga förvaltningen i Europa. För att bedöma målpuppfyllelsen används uppgifter om antalet deltagare i EIPA:s olika utbildningsinsatser. Under 2014 var antalet deltagare i EIPA:s aktiviteter 14 667 stycken, vilket var en minskning med 7 procent jämfört med 2013. Även om utvecklingen innebär ett minskat antal deltagare är utfallet i linje med tidigare års resultat och visar att antalet deltagare är relativt stabilt över tid.

Anslaget 1:14 Vissa medlems- och garantiavgifter

Anslaget 1:14 Vissa medlems- och garantiavgifter får användas för utgifter för Sveriges årliga medlemsavgifter eller statsbidrag till Bruegel, EIPA och CEB. Anslaget får även användas för utgifter för infrianden av garantier till vissa internationella finansieringsinstitut samt till garantiavgiften för Sveriges hus i Sankt Petersburg. Vidare får anslaget användas för utgifter för eventuella böter till följd av ett försenat genomförande av EU-direktiv.

Regeringens budgetförslag baseras på ett antagande om oförändrade eller svagt nominellt ökade utgifter för Bruegel, EIPA och CEB. Garantiavgiften för Sveriges hus i Sankt Petersburg antas uppgå till 300 000 kronor 2016 och antas upphöra fr.o.m. 2017.

Inga medel beräknas för infrianden av garantier till vissa internationella finansieringsinstitut.

Inte heller beräknas för närvarande något medelsbehov för eventuella böter till följd av ett försenat genomförande av EU-direktiv. Regeringen bedömer dock att riskerna för detta har ökat och anser därför att det behöver skapas en möjlighet att snabbt kunna betala främst EU:s s.k. schablonbelopp på 2 miljoner euro utan att behöva avvakta riksdagens beslut i enskilda fall.

Regeringen föreslår att ca 2,3 miljoner kronor anvisas på anslaget 1:14 Vissa medlems- och garantiavgifter.

Motionerna

I kommittémotion 2015/16:2635 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 1 föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde enligt vad som framgår av bilaga 2. Det föreslås en besparing på 89 miljoner kronor när det gäller rikthyror för lokaler.

Dessutom yrkas i motionen att riksdagen ska tillkänna för regeringen att rikthyrorerna för myndigheternas lokaler ska ändras (yrkande 2) och att de anslag som berörs av PLO-uppräknings ska justeras (yrkande 3).

Motionärerna anför att Ekonomistyrningsverket bestämmer en rikthyra för myndigheterna i Stockholm som baseras på de genomsnittliga marknadshyror för kontorslokaler. Genom att reducera rikthyrorerna finns möjligheter att göra besparingar när det gäller myndigheternas lokalkostnader. Detta gäller särskilt för de myndigheter som i dag har lokaler i centrala Stockholm. Förändringen innebär en besparing för staten samtidigt som incitamenten ökar för myndigheterna att flytta sin verksamhet till andra delar av landet. Myndigheter som av olika skäl inte kan eller bör flytta ska vara undantagna från den nya beräkningsmetoden. Detta gäller exempelvis Regeringskansliet, Kungl. biblioteket och statliga museer.

I kommittémotion 2015/16:3188 av Emil Källström m.fl. (C) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområdet enligt bilaga 2. Motionärerna föreslår att anslaget 1:11 Finansinspektionen minskas med 13 miljoner kronor och anslaget 1:17 Upphandlingsmyndigheten minskas med 5,5 miljoner kronor. Dessutom föreslås besparingar på sammanlagt 1 052 miljoner när det gäller statens lönekostnader, rikthyror för lokaler och reformerad PLO-uppräknings.

I kommittémotion 2015/16:3194 av Erik Ullenhag m.fl. (FP) yrkande 1 föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområdet enligt bilaga 2. Anslaget 1:6 Finanspolitiska rådet föreslås öka med 10 miljoner kronor. Motionärerna föreslår minskningar av anslaget 1:8 Ekonomistyrningsverket med 1 miljon kronor, anslaget 1:9 Statistiska centralbyrån med 3 miljoner kronor, anslaget 1:11 Finansinspektionen med 8 miljoner kronor, anslaget 1:12 Riksgäldskontoret med 1 miljon kronor och anslaget 1:15 Riksrevisionen med 1 miljon kronor. Dessutom föreslås besparingar med sammanlagt 189 miljoner kronor när det gäller statens lönekostnader och KPI-effekter. Motionärerna anför att Finanspolitiska rådet bör få en stärkt finansiering och ett utvidgat uppdrag. Det är enligt motionärerna rimligt att myndigheten även granskar och

utvärderar oppositionspartiernas ekonomiska politik när det gäller effekterna på de offentliga finanserna, sysselsättningen och fördelningspolitiken. Vidare skriver motionärerna att den statliga förvaltningspolitiken bör bedrivas på ett sådant sätt att den svenska offentliga sektorn fortsätter vara en av de mest effektiva i världen. För att öka effektiviseringen och ta till vara en besparingsmöjlighet föreslår motionärerna att den s.k. pris- och löneomräkningen fr.o.m. 2017 inte räknas upp i snabbare takt än under 2015–2016. Vidare anför motionärerna att effekter av reformer som Liberalerna, som före namnbytet hette Folkpartiet, föreslår, av beräkningstekniska skäl redovisas i utgiftsområde 2. Det gäller en besparing om 100 miljoner kronor som hänför sig till de sänkta arbetsgivaravgifter för unga som Liberalerna föreslår. Vidare gäller det en besparing på 89 miljoner kronor för reducerade rikthyror.

I kommittémotion 2015/16:1933 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 1 föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 2 enligt bilaga 2. Motionärerna redovisar en besparing på 100 miljoner kronor för lönekostnader i staten till följd av Kristdemokraternas förslag om lägre arbetsgivaravgifter för unga upp till 22 år. Vidare anför motionärerna att rikthyran för myndigheters lokaler innanför tullarna i Stockholm ska reduceras. Detta skapar enligt motionärerna både en besparing i statens budget och en ökning av drivkraften för myndigheterna att lokalisera sin verksamhet till andra delar av Stockholm eller andra delar av Sverige. En besparing på myndigheternas lokalkostnad om 89 miljoner kronor redovisas i motionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens och Riksrevisionens förslag till anslag för 2016 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Utskottet tillstyrker också regeringens och Riksrevisionens förslag till bemyndiganden och godkänner regeringens förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket.

Samtliga aktuella motioner avstyrks.

Personalförsörjningskommission

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om att tillsätta en personalförsörjningskommission.

Jämför reservation 1 (V).

Motionen

I kommittémotion 2015/16:377 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13 föreslås att regeringen ska tillsätta en personalförsörjningskommission. Motionärerna framhåller att den demografiska utvecklingen tillsammans med avfolkningen på landsbygden kommer att leda till att personalförsörjningen inom de offentliga välfärdstjänsterna sätts under press. Motionärerna hänvisar till att en rapport från TCO visar att det kommer att råda brist på bl.a. omvårdnadspersonal. Vidare skriver motionärerna att Sveriges Kommuner och Landsting beräknat att 125 000 undersköterskor behöver anställas de närmaste tio åren.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om att regeringen ska tillsätta en personalförsörjningskommission i motionsbetänkanden våren 2013, 2014 och 2015 (bet. 2012/13:FiU25, 2013/14:FiU25 respektive 2014/15:FiU25). Motionsyrkandena avstyrktes. I betänkandet våren 2015 noterade utskottet att regeringen i budgetpropositionen för 2015 angav att kommunerna står inför en omfattande generationsväxling och att det var angeläget att staten bidrar i den processen så att den kan ske så att kunskap och kompetens kan hållas kvar och kvaliteten kan värnas i verksamheterna. Utskottet utgick från att regeringen skulle fortsätta att noga följa effekterna av generationsväxlingen men ansåg inte att det då fanns anledning till ytterligare åtgärder.

Utskottets ställningstagande

Utskottet utgår från att regeringen fortsätter att noga följa effekterna av generationsväxlingen men anser inte att det i nuläget finns anledning för riksdagen att ta ett initiativ för att tillsätta en personalförsörjningskommission. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Tjänstepension

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om att det bör bli möjligt att dela pensionspoängen för tjänstepensioner mellan makar. Utskottet hänvisar till en pågående granskning om jämställda pensioner som Pensionsgruppen genomför.

Motionen

I motion 2015/16:1958 av Fredrik Christensson (C) yrkande 1 föreslås att pensionspoängen för tjänstepensionen ska bli möjlig att dela mellan makar. Motionären anför att Sverige inte har jämställda pensioner. För att uppnå mer jämställda pensioner behöver det enligt motionären bli möjligt att dela pensionspoängen mellan makar. Vidare anför motionären att vid en skilsmässa delas inte pensionerna mellan makarna som andra tillgångar, och det gör att många kvinnor tvingas leva i fattigdom när de blir äldre.

Kompletterande upplysningar

Tjänstepension är en tjänsterelaterad pension som grundar sig på en utfästelse från en arbetsgivare om att i framtiden betala ut pension till en anställd. Pension är en del av den ersättning som avtalas för ett förvärvsarbete, dvs. en uppskjuten lön.

Tjänstepensionen är ett komplement till den allmänna pensionen. I Sverige är tjänstepension, till skillnad mot vad som gäller i vissa andra länder, inte obligatorisk. De allra flesta anställda har dock pensionsrätt i sin anställning. En anledning till detta är att merparten av tjänstepensionsförmånerna i Sverige regleras genom överenskommelser mellan arbetsmarknadens parter i centrala kollektivavtal.

I avsnittet Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 s. 8 f.) skriver regeringen att en genomlysning av pensionssystemet pågår sedan några år under ledning av Pensionsgruppen, som består av företrädare för de sex partierna som står bakom pensionsöverenskommelsen. Gruppen har identifierat ett antal områden där man ser behov av att göra justeringar och som också slagits fast i en särskild överenskommelse. Bland de områden som nu är aktuella för översyn och förändringar nämns en särskild granskning av pensionerna ur ett jämställdhetsperspektiv som inleddes i maj 2015. Projektet – Jämställda pensioner – ska analysera sju delområden med fokus på vilken effekt de har på pensionerna för kvinnor och män och även ta fram förslag som leder till mer jämställda pensioner. De delområden som identifierats är delad pensionsrätt, deltidens betydelse för pensionen, överföringen av premiepension mellan makar, pensionsrätt för barnår och studier,

tjänstepensionerna, grundskyddet för ålderspensionen och efterlevandeskyddet för vuxna. I huvudsak ska analyserna redovisas i början av 2016. Delområdet om delad pensionsrätt överensstämmer till sitt innehåll med vad riksdagen i tillkännagivande uttryckt till regeringen om fördelning av pension mellan makar (bet. 2014/15:SfU2 punkt 6, rskr. 2014/15:47). Riksdagen tillkännagav då att en offentlig utredning borde tillsättas senast den 1 juni 2015 med uppdrag att utreda om det, inom ramen för pensionsöverenskommelsen, går att förändra pensionssystemet så att mer av den intjänade pensionen fördelas lika mellan makar. Socialförsäkringsutskottet anförde att kvinnor av olika skäl i genomsnitt har lägre livsinkomst än män. En konsekvens av detta är att kvinnor ofta har lägre pensioner än män. Det fanns enligt socialförsäkringsutskottet anledning att utreda om det, inom ramen för pensionsöverenskommelsen, är möjligt att göra förändringar av pensionssystemet så att mer av den intjänade pensionen, eller delar av den, fördelas lika mellan makar om de inte aktivt begär något annat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att det pågår en genomlysning av pensionssystemet under ledning av Pensionsgruppen och att det i maj 2015 inleddes en särskild granskning av pensionerna ur ett jämställdhetsperspektiv. Inom projektet Jämställda pensioner ska bl.a. delad pensionsrätt, överföringen av premiepension mellan makar och tjänstepensionerna analyseras. Mot den bakgrunden avstyrker utskottet motion 2015/16:1958 yrkande 1.

Uppdraget för Akademiska Hus AB

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet. Utskottet anser att det nuvarande uppdraget för Akademiska Hus AB gör det möjligt för Akademiska Hus AB att äga, utveckla och förvalta studentbostäder. Jämför reservation 2 (L).

Motionen

I partimotion 2015/16:2790 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 10 föreslås ett utvidgat uppdrag för Akademiska Hus AB. Motionärerna anför att bolaget har fått ett vidgat uppdrag som medger eget byggande och ägande av studentbostäder. Uppdraget bör förstärkas och preciseras. Staten bör enligt motionärerna ta ansvar för att Akademiska Hus AB blir en större aktör på den svenska studentbostadsmarknaden.

Tidigare behandling

Liknande motionsyrkanden behandlades av utskottet i betänkande 2012/13:FiU25. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena med motiveringen att Regeringskansliet höll på att genomföra en bolagsgenomgång av Akademiska Hus AB och att Ägarutredningens förslag (SOU 2012:14) bereddes i Regeringskansliet. När det gällde studentbostäder ansåg utskottet att det var en fråga med hög prioritet och att målet var att skapa ett regelverk som underlättar byggandet av studentbostäder.

Även i betänkande 2014/15:FiU25 behandlades liknande motionsyrkanden. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena. Utskottet anförde att riksdagen hösten 2013 godkände uppdraget för Akademiska Hus AB. En del i uppdraget är att verka för en långsiktig utveckling av universitets- och högskoleområden, s.k. campusområden. Utskottet delade regeringens bedömning i budgetpropositionen för 2015 att uppdraget gör det möjligt för Akademiska Hus AB att äga, utveckla och förvalta studentbostäder. Studentbostäder är en del av en långsiktig utveckling av campusområden. I detta sammanhang ville utskottet lyfta fram att Akademiska Hus AB tillsammans med lärosäten, kommuner och externa bostadsaktörer planerar för närmare 11 000 studentbostäder. Detta var enligt utskottet mycket positivt. Eftersom Akademiska Hus AB ska följa upp och redovisa vilka åtgärder som vidtagits för fler studentbostäder finns det enligt utskottet goda förutsättningar för riksdagen att även framöver följa utvecklingen på området.

Kompletterande information

Riksdagen godkände hösten 2013 regeringens förslag till ändring av uppdraget för Akademiska Hus AB (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24, bet. 2013/14:NU1, rskr. 2013/14:103). Akademiska Hus AB ska äga, utveckla och förvalta fastigheter för universitet och högskolor med huvudfokus på utbildnings- och forskningsverksamhet och bedriva därmed förenlig verksamhet. Verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund och generera marknadsmässig avkastning genom en hyressättning som beaktar verksamhetens risk. Akademiska Hus AB ska verka för en långsiktigt hållbar utveckling av universitets- och högskoleområden. Bolagets fokus och kärninnehav bedöms främst finnas i universitets- och högskoleområdet, i s.k. campus. Vidare anförde näringsutskottet att det i Akademiska Hus AB:s uppdrag däremot inte skulle ingå att bygga, förvalta och äga studentbostäder. Bolaget borde dock medverka till att studentbostäder uppförs, genom t.ex. upplåtelse eller försäljning av mark på campusområdena, på marknadsmässiga villkor.

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 18 s. 22) skriver regeringen att antalet påbörjade studentbostäder har ökat de senaste två åren. Under 2014 påbörjades preliminärt drygt 3 000 studentbostäder genom nybyggnad, vilket kan jämföras med 500 under 2012. Till detta kan läggas

studentbostäder som tillkommer genom ombyggnader av främst lokaler. Boverket bedömer att antalet påbörjade studentbostäder kan komma att öka något under 2015, och att ökningen fortsätter under 2016, då 3 400–4 000 bostäder beräknas påbörjas. I propositionen anförs vidare (s. 23) att 27 av landets 43 högskolekommuner uppger ett underskott på studentbostäder. Den vanligaste orsaken till underskottet på student- och ungdomsbostäder är framför allt att det finns för få bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden. Andra vanliga orsaker till underskottet uppges vara att det finns för få små lägenheter och att de som finns är för dyra. I propositionen (s. 40) anges även att det i budgeten för 2016 avsätts 300 miljoner kronor som en särskild stimulans till snabbt uppförda studentbostäder.

I skrivelse 2014/15:140 2015 års redogörelse för företag med statligt ägande skriver regeringen (s. 53) att Akademiska Hus AB:s verksamhet består i att äga, förvalta, projektera, bygga och utveckla fastigheter. Bolaget spelar en viktig roll för universitet och högskolor och ska bidra till att öka kundnyttan och att utbildnings- och forskningsverksamheten på campusområden kan utvecklas, och därmed bidra till målet att stärka Sverige som kunskapsnation. Vidare skriver regeringen att studentbostäder också är en viktig del i att långsiktigt utveckla campusområdena, där Akademiska Hus AB bidrar genom att skapa förutsättningar för externa aktörer att uppföra bostäder, men där bolaget också självt kan bygga och äga.

I bolagets bokslutskommuniké för 2014 som publicerades den 11 februari 2015 konstaterar vd:n för Akademiska Hus AB att bolaget har fått ett förtydligande i sitt uppdrag så att det även omfattar möjligheten att bygga och förvalta studentbostäder.

På Akademiska Hus AB:s webbplats anges att bolaget planerar att på KTH Campus i Stockholm i egen regi bygga bostadshus med plats för över 400 studenter. Vidare skriver bolaget på sin webbplats att studentbostäder är en viktig fråga för både Akademiska Hus AB och Sveriges lärosäten. I de campusplaner som Akademiska Hus AB är med och tar fram ingår därför alltid frågan om bostäder, oavsett om förslaget är att bostäder ska läggas på Akademiska Hus AB:s mark eller på mark som tillhör någon annan fastighetsägare. Genom att sälja eller arrendera ut mark till andra aktörer har Akademiska Hus AB redan medverkat till att mer än 7 000 studentbostäder byggs på campus runt om i landet. I och med ett nyligen förändrat uppdrag från staten kommer företaget dessutom att framöver kunna bygga och äga studentbostäder själva.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen godkände hösten 2013 uppdraget för Akademiska Hus AB. En del i uppdraget är att verka för en långsiktig utveckling av universitets- och högskoleområden, s.k. campusområden. Utskottet konstaterar att uppdraget gör det möjligt för Akademiska Hus AB att äga, utveckla och förvalta studentbostäder, vilket bekräftats av både regeringen och Akademiska Hus

AB. Utskottet noterar att Akademiska Hus AB planerar att på KTH Campus i Stockholm i egen regi bygga bostadshus med plats för över 400 studenter. Mot den bakgrunden avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Reservationer

1. Personalförsörjningskommission, punkt 3 (V)

av Håkan Svenneling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen om att regeringen bör tillsätta en personalförsörjningskommission och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:377 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13.

Ställningstagande

Den demografiska utvecklingen tillsammans med avfolkningen på landsbygden kommer att leda till att personalförsörjningen inom de offentliga välfärdstjänsterna på landsbygden sätts under press. En rapport från TCO som publicerades 2013 visar att det kommer att råda brist inom flera av välfärdens yrkeskategorier, och framför allt beräknas bristen på omvårdnadspersonal vara stor. Det är främst en ökad efterfrågan inom äldreomsorgen, dvs. att andelen äldre ökar, som driver denna utveckling. Uppgifter från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) visar att det behöver anställas 125 000 undersköterskor de närmaste 10 åren. Kvinnor och män från andra länder har stor betydelse för kompetensförsörjningen på landsbygden. Ett väl fungerande mottagande av nyanlända innebär en möjlighet för landsbygdens näringsliv och kommuner att få personal med rätt kompetens. Mot bakgrund av det anförda bör regeringen tillsätta en personalförsörjningskommission med uppdrag att föreslå åtgärder och insatser för att klara personalförsörjningen inom välfärdssektorn i hela landet.

2. Uppdraget för Akademiska Hus AB, punkt 5 (L)

av Erik Ullenhag (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till ett utvidgat uppdrag för Akademiska Hus AB och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2790 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 10.

Ställningstagande

Akademiska hus AB har fått ett vidgat uppdrag, vilket medger att bolaget bygger och äger studentbostäder. Jag välkomnar utvecklingen men anser att uppdraget bör förstärkas och preciseras genom att ett nytt mer utvidgat uppdrag fastställs av riksdagen. Staten bör på så sätt ta ansvar för att Akademiska Hus AB blir en större aktör på den svenska studentbostadsmarknaden. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett förslag till ett utvidgat uppdrag för Akademiska Hus AB.

Särskilda yttranden

1. Målen för finansmarknadsområdet, punkt 1 (M, C, L, KD)

Ulf Kristersson (M), Emil Källström (C), Jan Ericson (M), Erik Ullenhag (L), Jakob Forssmed (KD), Fredrik Schulte (M) och Maria Malmer Stenergard (M) anför:

Vi anser att det är viktigt att det finansiella systemet bidrar till bl.a. en hållbar utveckling. Regeringens förslag innebär dock att hållbarhetsaspekter får en särställning jämfört med andra prioriterade mål för området. Ett viktigt sådant mål är att finansmarknaderna bidrar till en effektiv allokering av resurser i ekonomin, vilket vi anser är mer långtgående än en allmän formulering om att marknaderna ska vara väl fungerande. I propositionen framgår också att regeringen som en följd av det nya målet avser att ställa nya implicita krav på enskilda aktörer på finansmarknaden som går utöver gällande lagstiftning.

2. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 2 (M)

Ulf Kristersson (M), Jan Ericson (M), Fredrik Schulte (M) och Maria Malmer Stenergard (M) anför:

Riksdagen beslutade den 25 november 2015 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I motionen Sverige kan mer – Politik som bryter det nya utanförskapet (2015/16:3043) presenteras Moderaternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverige beskrivs ofta som ett av världens bästa länder att leva och växa upp i. Men Sverige står inför flera stora utmaningar framöver. Trots att fler vill arbeta är trösklarna in i arbete fortfarande höga för dem med låga inkomster. Vi ser ett nytt utanförskap växa fram som genom långvarig strukturell arbetslöshet drabbar unga människor och utrikes födda särskilt hårt. Dessutom ställer en allt tuffare internationell konkurrens höga krav på våra företag och deras jobbskapande. Det här är avgörande framtidsfrågor för Sverige.

Budgetpropositionen visar på en regering som står handfallen inför de viktiga utmaningar Sverige står inför och som inte förmår ta vara på de goda förutsättningar vi har. Regeringens politik med stora skattehöjningar på jobb och företagande riskerar att leda till att Sveriges jobbtillväxt bromsas, och försämrar också möjligheterna till en god integration genom att höja trösklarna in till arbetsmarknaden. Det här är fel väg för Sverige.

Vi moderater står för en annan väg. Vårt mål är att öka välbördet och tryggheten för alla medborgare i Sverige. De reformförslag vi presenterar är därför fokuserade på hur jobben ska bli fler. Vi vill minska utanförskapet och stärka incitamenten till att arbeta genom att stå upp för rimliga skattenivåer, stärka investeringar i utbildning och infrastruktur och värna företagsklimatet.

Fler i arbete är avgörande för att få mer kunskap i skolan, högre kvalitet i välfärden och ett starkare Sverige.

Riksdagen har ställt sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens budgetförslag och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter och beslutas i två steg. Moderaternas budgetförslag är en sammanhållen helhet, och eftersom riksdagen i steg ett, rambeslutet, har ställt sig bakom regeringens förslag på ekonomiska ramar för statsbudgeten och inriktning på budgetpolitiken, deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 2. I stället framför vi i detta särskilda yttrande synpunkter på regeringens förslag och redovisar den anslagsfördelning och de förslag som Moderaterna föreslår i motion 2015/16:2635.

Moderaternas ram för utgiftsområde 2 för 2016 ligger 89 miljoner kronor under den ram som riksdagen beslutat om. Moderaterna anser att man bör reducera den s.k. rikthyran för myndigheternas lokalkostnader; det gäller särskilt rikthyran i centrala Stockholm. Förändringen skulle innebära en besparing inom området på 89 miljoner kronor 2016 samtidigt som det ökar myndigheternas incitament att flytta sin verksamhet till andra delar av landet. Myndigheter som av olika skäl inte kan eller bör flytta undantas från de nya reglerna.

3. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 2 (C)

Emil Källström (C) anför:

Centerpartiets vision är att Sverige ska bli ett av världens mest framgångsrika länder ekonomiskt, med möjligheter för alla att arbeta och utvecklas. Förutsättningarna för detta är ett näringsliv i frontlinjen för internationell konkurrenskraft och innovation och en bred bas av småföretag som tillåts utvecklas och växa i hela landet. Jag och Centerpartiet vill att Sverige ska vara ett föredöme på miljöområdet och genom konkreta styrmedel visa att ekonomisk tillväxt, innovation och entreprenörskap går hand i hand med minskade utsläpp och gifter samt med ekologisk balans. Genom vår politik vill vi skapa välfärd och trygghet för alla i hela landet, dels genom ett ökat välståndsskapande som medger mer resurser till skola, vård och omsorg, dels genom att dessa resurser används bättre.

Under åren med alliansregeringen lades grunden till stabila statsfinanser. Viktiga steg togs för att lätta skattebördan och minska regleringarna. Över 300 000 nya arbetstillfällen skapades och utanförskapet minskade med drygt 200 000 personer, samtidigt som den gröna omställningen accelererade. När den nu sju år långa internationella krisen äntligen är till ända måste Sverige ta nästa steg för att skapa maximalt med jobb under den globala återhämtningen.

Tyvärr är den svenska regeringen på väg i motsatt riktning. Stora skattehöjningar på jobb och regleringar av växande företag riskerar att bryta återhämtningen och kommer att drabba tiotusentals arbetstillfällen. De mest

utsatta grupperna på arbetsmarknaden är de som drabbas hårdast. Sverige behöver en förnyad ekonomisk politik.

Centerpartiet har i budgetmotion 2015/16:3223 föreslagit ett alternativ till regeringens budgetproposition. I motionen föreslås stora och viktiga strukturreformer på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden, omläggningar av skatten på arbete och företagens villkor samt en kraftfull grön skatteväxling där sänkt skatt på arbete finansieras genom att förorenaren betalar för utsläpp. Målet är att frigöra alla de krafter som finns runt omkring i vårt land, så att nya initiativ och idéer belönas i stället för att bestraffas.

Riksdagen har i första steget av budgetprocessen emellertid ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av inkomster som föreslås där. Eftersom riksdagen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag och Centerpartiet önskar avstår jag från att delta i beslutet om anslagens fördelning. Centerpartiets budgetförslag måste betraktas som en helhet där delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. I stället framför jag i detta särskilda yttrande den fördelning av anslagen inom utgiftsområde 2 som förordas i Centerpartiets anslagsmotion 2015/16:3188.

Centerpartiets ram för utgiftsområde 2 för 2016 ligger knappt 1,1 miljarder kronor under den ram som riksdagen beslutat om. Anslaget till Finansinspektionen bör enligt Centerpartiet minskas med 13 miljoner kronor och anslaget för Upphandlingsmyndigheten reduceras med 5,5 miljoner kronor. Dessutom görs besparingar på sammanlagt drygt 1 miljard kronor i statens lönekostnader, genom sänkt rikthyra i centrala Stockholm och genom en reformering av pris- och löneuppräknigen i budgeten för satsningar inom andra områden.

4. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 2 (L)

Erik Ullenhag (L) anför:

Sverige står starkt efter åtta år med ett styre av Alliansen och Folkpartiet (numera Liberalerna). De offentliga finanserna är i ordning, sysselsättningen växer och vi står inför en stundande högkonjunktur.

Samtidigt präglas omvärlden av stora nedåtrisker. Kriget i Syrien och Ukraina och en osäker makroekonomisk miljö skapar otrygghet för både människor och den framtida ekonomiska utvecklingen. Vi ser ökade kostnader för sjukskrivningar och, i ännu högre grad nu än när budgetpropositionen presenterades, för migrationsströmmarna till Sverige. Att vi är fast förvissade om att visa solidaritet i den största flyktkatastrofen sedan andra världskriget understryker bara behovet av att vårda de offentliga finanserna.

Liberalernas budgetmotion är därför stram. Vi föreslår ett lägre utgiftstak och har ett högre finansiellt sparande än regeringen. På flertalet utgiftsområden är kostnaderna lägre än de regeringen föreslår. Genom att vi särskilt avvisar stora utgiftsökningar inom arbetsmarknadspolitiken och bostadspolitiken, samtidigt som vi höjer miljöskatterna, skapar vi utrymme för en budget som prioriterar jobben, kunskapen i skolan och försvaret av Sverige.

Riksdagen har genom rambeslutet avvisat Liberalernas förslag till inkomstberäkning och fördelning av utgifter per anslagsområde. Därmed tar Sverige nu en annan väg än den Liberalerna vill se. Sverige kommer att tappa i jobb, kunskap och försvarsförmåga.

Vårt budgetförslag är att betrakta som en helhet. På majoriteten av utgiftsområdena överensstämmer inte riksdagens beslut med det förslag till ram som Liberalerna förespråkade. Liberalerna ser ett värde i att budgeten och budgetprocessen hålls samman. Även enskilda och på kort sikt motiverade utbrytningar riskerar att på långt sikt försvaga budgetprocessen och effektiviteten i finanspolitiken. Vi väljer därför att inte delta i beslutet om fördelningen till anslag inom utgiftsområde 2. I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för utgiftsområde 2.

Liberalernas ram för utgiftsområde 2 för 2016 ligger knappt 200 miljoner kronor under den ram som riksdagen beslutat om. Anslagen till vissa av myndigheterna inom området minskas med sammanlagt 14 miljoner kronor för att möjliggöra satsningar inom andra områden. Dessutom görs besparingar på sammanlagt 189 miljoner kronor i statens lönekostnader och genom sänkt rikthyra för statliga myndigheter. Anslaget till Finanspolitiska rådet höjs med 10 miljoner kronor och rådets uppdrag vidgas. Rådet bör även få i uppdrag att granska och utvärdera oppositionspartiernas ekonomiska politik när det gäller effekterna på de offentliga finanserna, sysselsättningen och fördelningspolitiken.

5. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 2 (KD)

Jakob Forssmed (KD) anför:

För ökad gemenskap och framtidstro vill Kristdemokraterna ha en politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer och känna trygghet och som underlättar för människor att gå från utanförskap till arbete. Vi vill skapa förutsättningar för en god tillväxt och ett företagsklimat som står sig väl i den globala konkurrensen. Att stärka familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning skapar en grund för fungerande mellanmänniskliga relationer. Genom en välfungerande ekonomisk politik kan vi också satsa resurser på välfärd vilket ökar tryggheten. Och med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap.

Nya jobb skapas inte av politiska ovanifrånlösningar, de skapas i växande och lönsamma företag. Den rödgröna regeringen tror att de kan nå Europas lägsta arbetslöshet och klara integrationsutmaningen med massiva skattehöjningar på arbete och företagande. Kristdemokraternas inriktning är den motsatta, vi vill sänka trösklarna in på arbetsmarknaden och förbättra förutsättningarna för företagande. Det är också av stor vikt att den ekonomiska politiken utformas på ett sådant sätt att resurserna används effektivt för att skapa trygghet för dem som befinner sig i utsatta situationer. Tillväxten måste

komma alla till del. Välfärden måste utvecklas genom fortsatt valfrihet, tydligt kvalitetsarbete och effektivt användande av resurser.

Kristdemokraterna har i budgetmotion 2015/16:2512 föreslagit ett alternativ till regeringens budgetproposition. Riksdagen har i första steget av budgetprocessen emellertid ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av inkomster som föreslås där. Eftersom riksdagen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag och Kristdemokraterna önskar avstår jag från att delta i beslutet om anslagens fördelning. Kristdemokraternas budgetförslag måste betraktas som en helhet där delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. I stället framför jag i detta särskilda yttrande den fördelning av anslagen inom utgiftsområde 2 som förordas i Kristdemokraternas anslagsmotion 2015/16:1933.

Kristdemokraternas ram för utgiftsområde 2 för 2016 ligger knappt 189 miljoner kronor under den ram som riksdagen beslutat om. Besparingar görs i statens lönekostnader och genom sänkt rikthyra för statliga myndigheter i bl.a. centrala Stockholm för satsningar inom andra områden.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:1 Budgetproposition för 2016 utgiftsområde 2:

1. Riksdagen godkänner målen för finansmarknadsområdet.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 76 000 000 kronor 2017–2019.
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta att Sjunde AP-fonden dels får tillgång till en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 40 000 000 kronor, dels får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verk-samheten som inklusive tidigare gjord upp-låning uppgår till högst 2 500 000 kronor.
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 250 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter.
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att till-godose Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen.
6. Riksdagen godkänner investeringsplanen för Statens fastighetsverk för 2016–2019.
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 14 300 000 000 kronor för investeringar i fastigheter m.m.
8. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:10 Bidragsfastigheter ingå avtal för underhåll av bidragsfastigheter som medför behov av framtida anslag på högst 30 000 000 kronor 2017.
9. Riksdagen godkänner investeringsplanen för Fortifikationsverket för 2016–2019.
10. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 11 700 000 000 kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler.
11. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2016 under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt uppställning i propositionen.

12. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2016 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 15 000 000 kronor.
13. Riksdagen anvisar för budgetåret 2016 ett anslag under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning för Riksrevisionen enligt uppställning i propositionen.

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:377 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en personalförsörjningskommission med uppdrag att föreslå åtgärder och insatser för att klara personalförsörjningen inom välfärdsverksamheterna i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1933 av Jakob Forssmed m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:1958 av Fredrik Christensson (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pensionspoängen för tjänstepensionen bör bli möjlig att dela mellan makar och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2635 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändrade rikthyror för myndigheters lokalkostnader och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om justering av de förvaltningsanslag som berörs av PLO-uppräknig och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2790 av Jan Björklund m.fl. (FP):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett utvidgat uppdrag för Akademiska Hus AB och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3188 av Emil Källström m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:3194 av Erik Ullenhag m.fl. (FP):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag till mål för finansmarknadsområdet (avsnitt 3.2).

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Tusental kronor

Anslag	Regeringens			Avvikelse från regeringen		
	förslag ¹	M	SD	C	FP	KD
1:1	Statskontoret	88 564				
1:2	Kammarkollegiet	53 334				
1:3	Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	12 150				
1:4	Arbetsgivarpolitiska frågor	2 443				
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	12 426 000				
1:6	Finanspolitiska rådet	9 688			+10 000	
1:7	Konjunkturinstitutet	61 827				
1:8	Ekonomistyrningsverket	163 617			-1 000	
1:9	Statistiska centralbyrån	552 406			-3 000	
1:10	Bidragsfastigheter	195 500				
1:11	Finansinspektionen	491 044		-13 000	-8 000	
1:12	Riksgäldskontoret	307 420			-1 000	
1:13	Bokföringsnämnden	10 519				
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	2 370				

Anslag	Regeringens			Avvikelse från regeringen		
	förslag ¹	M	SD	C	FP	KD
1:15 Riksrevisionen	319 661				-1 000	
1:16 Finansmarknadsforskning	29 919					
1:17 Upphandlingsmyndigheten	82 850			-5 500		
1:18 Statens servicecenter	3 000					
Nya anslag						
99:1 Reducerade rikthyror		-89 000			-89 000	-89 000
99:2 Lönekostnader staten				-500 000	-100 000	-100 000
99:3 Sänkt rikthyra i Stockholm				-35 000		
99:4 Reformerad PLO				-517 000		
Summa för utgiftsområdet	14 812 312	-89 000	±0	-1 070 500	-193 000	-189 000

1. Förslaget till anslaget 1:15 Riksrevisionen lämnas av Riksrevisionen.

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2016 inom
utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och
finansförvaltning*Tusental kronor*

Anslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Statskontoret	±0	88 564
1:2 Kammarkollegiet	±0	53 334
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	±0	12 150
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	±0	2 443
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	±0	12 426 000
1:6 Finanspolitiska rådet	±0	9 688
1:7 Konjunkturinstitutet	±0	61 827
1:8 Ekonomistyrningsverket	±0	163 617
1:9 Statistiska centralbyrån	±0	552 406
1:10 Bidragsfastigheter	±0	195 500
1:11 Finansinspektionen	±0	491 044
1:12 Riksgäldskontoret	±0	307 420
1:13 Bokföringsnämnden	±0	10 519
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	±0	2 370
1:15 Riksrevisionen	±0	319 661
1:16 Finansmarknadsforskning	±0	29 919
1:17 Upphandlingsmyndigheten	±0	82 850
1:18 Statens servicecenter	±0	3 000
Summa för utgiftsområdet	±0	14 812 312